

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КРЕМЕНЕЦЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ АРСЕНА РІЧИНСЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою Кременецького медичного
фахового коледжу імені Арсена Річинського
протокол № 6 від 30.06 2023 року

Голова Гушар Петро МАЗУР

Введено в дію наказом директора
Кременецького медичного фахового коледжу
імені Арсена Річинського

30.06 2023 року № 182
Директор Гушар Петро МАЗУР

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію самостійної роботи здобувачів освіти у Кременецькому медичному фаховому коледжі імені Арсена Річинського

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію самостійної роботи здобувачів освіти у Кременецькому медичному фаховому коледжі імені Арсена Річинського (далі — Положення) розроблено відповідно до нормативно-правових документів, що регулюють організацію та провадження освітнього процесу у закладі фахової передвищої освіти, зокрема: Закон України «Про освіту»; Закон України «Про фахову передвищу освіту»; Положення про організацію освітнього процесу у Кременецькому медичному фаховому коледжі імені Арсена Річинського.

1.2. Самостійна робота здобувачів фахової передвищої освіти — це форма організації освітнього процесу, при якій завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Вона є основним засобом засвоєння навчального матеріалу під час позааудиторної роботи і спрямована на закріплення теоретичних знань, набуття та вдосконалення практичних навичок і умінь, розвиток професійного мислення та компетентностей.

1.3. Підвищення ролі самостійної роботи у навчальному процесі вимагає: модернізації навчально-методичної документації, розробки нових дидактичних засобів, створення нових форм і методів контролю та самоконтролю знань.

1.4. Це Положення визначає вимоги та умови для організації самостійної навчальної, наукової та дослідницької роботи здобувачів фахової передвищої освіти та спрямоване на:

- визначення принципів та порядку організації самостійної роботи;
- забезпечення єдиного підходу викладачів до організації самостійної роботи;
- створення умов для гармонійного та творчого розвитку особистості здобувача освіти у системі студентоцентризму та індивідуалізації освітнього процесу.

II. Мета, зміст і види самостійної роботи

2.1. Метою самостійної роботи є:

- формування навичок самостійного планування навчального процесу та ефективного використання часу;
- набуття вмінь самостійної навчальної, дослідницької, наукової та практичної роботи;
- оволодіння методами пошуку та аналізу інформації з різних джерел;
- розвиток творчого, критичного та клінічного мислення;
- формування професійних компетентностей і мотивації до подальшої професійної діяльності.

2.2. Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

2.3. Види самостійної роботи включають:

- підготовку до аудиторних занять;
- виконання завдань з навчальних дисциплін протягом семестру;
- опрацювання тем, винесених на самостійне опрацювання;
- підготовку до контрольних заходів;
- виконання практичних завдань;
- роботу в наукових гуртках, семінарах;
- написання творчих робіт та есе;
- підготовку наукових доповідей та дослідницьких проєктів;
- розробку презентацій та буклетів для профілактичної роботи;
- участь у науково-практичних конференціях, конкурсах, олімпіадах, тренінгах та майстер-класах.

2.4. Умовами ефективно організації самостійної роботи є:

- сформованість мотивації до самоосвіти у здобувачів фахової передвищої освіти;
- забезпечення доступу до навчально-методичних матеріалів та інформаційних ресурсів (бібліотечні фонди, електронні репозитарії);
- наявність відповідної матеріально-технічної бази (навчально-тренажерні кабінети, лабораторії, комп'ютерні класи);
- система моніторингу, контролю та самоконтролю результатів навчання;
- консультативний супровід викладачів.

III. Організаційно-методичне забезпечення

3.1. Час, відведений на самостійну роботу, регламентується навчальним планом, робочою програмою освітніх компонентів і складає не менше 1/3 і не більше 2/3 загального обсягу навчального часу дисципліни.

3.2. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи визначається з урахуванням специфіки дисципліни, її значення та дидактичної мети, а також питомої ваги практичних, лабораторних і семінарських занять.

IV. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

4.1. Самостійна робота може виконуватися у бібліотеці, кабінетах, лабораторіях, комп'ютерних класах та вдома.

4.2. Коледж забезпечує доступ до навчальної та лабораторної бази, комп'ютерних класів і бібліотеки.

4.3. При роботі з технічним чи медичним обладнанням передбачаються консультації викладача.

4.4. Бібліотека забезпечує літературою та інформацією відповідно до навчальних планів і програм.

4.5. Робота може проводитися у тренажерних кабінетах та на базах практики в закладах охорони здоров'я.

4.6. Студенти ознайомлюються з правилами безпеки, протипожежними заходами, особистої гігієни та надання першої допомоги.

V. Навчально-методичне забезпечення

5.1. Система навчально-методичних матеріалів включає:

- програми дисциплін, перелік рекомендованої літератури (підручники та посібники та ін.);
- методичні рекомендації для організації самостійної роботи;
- завдання, тематику рефератів, доповідей, пошуково-дослідницькі проєктів;
- питання до заліків та екзаменів;
- методичні вказівки.

5.2. Навчально-методичне забезпечення містить засоби самоконтролю (тести, контрольні завдання та ін.).

5.3. Методичні рекомендації розробляються з урахуванням специфіки різних видів самостійної роботи.

VI. Організація самостійної роботи

6.1. Методика організації самостійної роботи визначається специфікою та структурою навчальної дисципліни, її змістом, а також рівнем підготовки здобувачів освіти.

6.2. Обсяг часу на самостійну роботу визначається як різниця між загальним обсягом годин, відведених на вивчення дисципліни навчальним планом, та кількістю годин аудиторних занять.

6.3. Визначення змісту самостійної роботи здобувачів освіти, форм і методів її організації покладається на викладача та циклову комісію. Формування змісту самостійної роботи передбачає:

- визначення переліку розділів, тем, питань і завдань, що виносяться на самостійну позааудиторну роботу;
- визначення змісту та обсягу теоретичного матеріалу і практичних завдань із кожної теми, що пропонуються для самостійного опрацювання;
- добір методів і форм самостійної роботи відповідно до сучасних освітніх технологій;
- визначення форм і методів контролю за самостійним виконанням завдань;
- розроблення критеріїв оцінювання результатів самостійної роботи.

6.4. Критеріями визначення навчальних матеріалів, які можуть бути запропоновані здобувачам освіти для самостійного опрацювання, є:

- логічний взаємозв'язок змісту матеріалу для самостійної роботи з матеріалом, опрацьованим під час аудиторних занять;
- відповідність обсягу та рівня складності навчального матеріалу реальним можливостям і рівню підготовленості здобувачів освіти, а також нормам часу, відведеного на самостійну роботу;
- узгодженість форм і методів самостійної роботи з вимогами до результатів навчання та системою контролю і оцінювання знань.

6.5. На самостійне опрацювання здобувачів фахової передвищої освіти виносяться навчальні матеріали:

- доступні для самостійного вивчення за рівнем складності;
- такі, що розширюють, доповнюють і деталізують базові знання з навчальної дисципліни;
- аналогічні раніше вивченим, побудовані на вже розглянутих принципах і підходах;
- описового та фактологічного характеру (зокрема матеріали з історії розвитку науки і практики);
- спрямовані на формування навичок і стійких знань (ситуаційні вправи, задачі тощо);
- такі, що передбачають організацію пошуково-дослідницької діяльності, систематизацію, узагальнення та структурування значних обсягів інформації;
- матеріали теоретичного спрямування, які ілюструють застосування загальних положень дисципліни у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях;
- такі, що забезпечують розвиток творчого, критичного та клінічного мислення.

6.6. Планування самостійної роботи здобувачів освіти здійснюється у робочих програмах навчальних дисциплін, що розробляються викладачами та затверджуються на засіданнях циклових комісій. Робочі програми передбачають визначення тем, що виносяться на самостійну роботу із зазначенням кількості годин, відведених на їх вивчення.

6.7 В індивідуальному плані роботи викладача як основному документі, що відображає

його навчальну, методичну, наукову та організаційну діяльність протягом навчального року, у розділах «Навчально-методична робота» та «Організаційно-методична робота» фіксується планування методичного супроводу самостійної, пошукової та дослідницької роботи здобувачів освіти.

6.8. На початку вивчення навчальної дисципліни викладач ознайомлює здобувачів освіти з організацією самостійної роботи, зокрема: переліком обов'язкових та вибіркових завдань, термінами їх виконання, графіком консультацій, критеріями оцінювання результатів, а також списком основної та додаткової літератури (зокрема електронними ресурсами), рекомендованої для опрацювання.

6.9. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів, що розробляється викладачами, містить методичні вказівки із зазначенням мети, професійної орієнтації, загальних та спеціальних компетентностей, програмних результатів навчання, методики виконання роботи, вимог до знань і вмінь здобувача, запитань для самоконтролю, переліку рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів, а також порядку представлення результатів і методів контролю засвоєння теми.

VII. Організація самостійної дослідницької діяльності

7.1. Самостійна дослідницька діяльність – обов'язковий елемент освітнього процесу, спрямований на підготовку фахівців із розвиненим творчим, критичним і клінічним мисленням.

7.2. Завдання: оволодіння методами пізнання, набуття навичок дослідницької роботи, розвиток командної взаємодії, популяризація дослідницької діяльності.

7.3. Самостійна дослідницька діяльність здобувачів фахової передвищої освіти поділяється на:

- дослідницьку діяльність, інтегровану в освітній процес;
- самостійну позааудиторну дослідницьку діяльність.

7.4. Самостійна дослідницька діяльність, інтегрована в освітній процес, передбачає:

- підготовку до аудиторних занять (лекційних, практичних, семінарських, лабораторних та інших);
- виконання лабораторних і практичних завдань із навчальних дисциплін протягом семестру;
- опрацювання окремих тем дисциплін, які відповідно до робочих програм винесені на самостійне вивчення;
- підготовку до всіх видів контрольних заходів;
- виконання завдань, передбачених програмами практики;
- підготовку творчих робіт, есе;
- опрацювання навчальної, наукової та фахової літератури.

7.5. Самостійна позааудиторна дослідницька діяльність включає:

- підготовку та представлення наукових доповідей і пошуково-дослідницьких проєктів у межах студентських наукових конференцій;
- розроблення, виготовлення та поширення презентаційних матеріалів і інформаційних

буклетів для проведення профілактичної та просвітницької роботи серед здобувачів освіти та населення;

- участь у науковій і науково-методичній роботі циклових комісій;
- участь у науково-практичних конференціях, дослідницьких проєктах, семінарах, конкурсах, олімпіадах, майстер-класах, тренінгах та інших заходах.

VIII. Система контролю самостійної роботи

8.1. Контроль самостійної роботи здобувачів освіти здійснюється через поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час практичних, лабораторних та семінарських занять й має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретних завдань і видів робіт. Підсумковий контроль проводиться під час оцінювання результатів навчання на відповідному освітньому рівні або на окремих завершених етапах опанування навчальної дисципліни.

8.2. Матеріал для самостійної роботи виноситься на підсумковий контроль нарівні з аудиторним матеріалом. Результат підсумкового контролю фіксується в навчальному журналі як «зараховано», за умови виконання завдань, дотримання вимог робочої програми та критеріїв оцінювання, визначених для самостійної роботи.

8.3. Форми контролю:

- тестування;
- контрольні роботи;
- контрольні запитання після вивчення окремих тем;
- співбесіда;
- перевірка виконання індивідуальних завдань під час проходження практики;
- ділові ігри та проведення творчих наукових конференцій;
- презентації та захист дослідницьких проєктів;
- виконання завдань, що потребують нестандартних рішень;
- подання та захист звітів з виконання лабораторних та інших видів робіт;
- інші форми контролю, визначені робочими програмами навчальних дисциплін.

IX. Критерії оцінювання

9.1. Оцінювання результатів самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти, передбаченої робочою програмою навчальної дисципліни поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю відповідної теми на аудиторному занятті згідно з установленими критеріями оцінювання. Оцінювання тем, винесених виключно на самостійне опрацювання та не включених до тем аудиторних практичних занять, здійснюється під час підсумкового контролю.

9.2. У процесі проведення контрольних заходів викладач оцінює:

- рівень засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- уміння застосовувати теоретичні знання під час розв'язання практичних і ситуаційних завдань;

- обґрунтованість, послідовність і логічність викладення самостійно опрацьованого матеріалу.

9.3. Під час оцінювання результатів самостійної дослідницької діяльності здобувачів фахової передвищої освіти враховуються:

- актуальність обраної теми дослідницького проекту та повнота її розкриття;
- ступінь особистої участі здобувача освіти у спільній командній роботі;
- коректність використання наукових понять і термінології;
- рівень комунікативних навичок та володіння навичками публічного представлення результатів;
- відповідність оформлення матеріалів установленим вимогам тощо.

Х. Зміни, доповнення та чинність Положення

10.1. Положення набирає чинності з моменту затвердження директором Коледжу.

10.2. Внесення змін або доповнень до Положення оформлюється відповідним наказом по Коледжу із зазначенням строку їх набрання чинності.

10.3. Ініціатива внесення змін належить заступнику директора з навчальної роботи, погоджується педагогічною радою та затверджується директором.

10.4. Положення зберігає чинність до затвердження нової редакції.